

Ενότητα 2^η Θυσία για την πατρίδα

"Ωστε προσήκει τούτους εύδαιμονεστάτους ἡγεῖσθαι,	Επομένως ταιριάζει να θεωρούμε αυτούς πάρα πολύ ευτυχισμένους,
οἵτινες ύπέρ μεγίστων καί καλλίστων κινδυνεύσαντες	οι οποίοι αφού κινδύνευσαν για τα πιο μεγάλα και τα πιο ωραία
οὕτω τόν βίον ἐτελεύτησαν,	έτσι τελείωσαν τη ζωή τους,
οὐκ ἐπιτρέψαντες περί αὐτῶν τῇ τύχῃ	χωρίς να εμπιστευθούν τους εαυτούς τους στην τύχη
οὐδ' ἀναμείναντες τόν αὐτόματον θάνατον,	ούτε να περιμένουν τον φυσικό θάνατο,
ἀλλ' ἐκλεξάμενοι τόν κάλλιστον.	αλλά με το να προτιμήσουν τον πιο ωραίο.
Καί γάρ τοι ἀγήρατοι μέν αὐτῶν αἱ μνῆμαι,	Καὶ γι' αυτό βέβαια είναι αγέραστες οι μνήμες τους
ζηλωταί δέ ύπτο πάντων ἀνθρώπων αἱ τιμαί·	καὶ αξιοζήλευτες οι τιμές τους απ' όλους τους ανθρώπους·
οἵ πενθοῦνται μέν διά τήν φύσιν ὡς θνητοί,	αυτοί πενθούνται λόγω της φύσης τους ως θνητοί,
ύμνοῦνται δέ ὡς ἀθάνατοι διά τήν ἀρετήν.	εξυμνούνται όμως ως αθάνατοι λόγω της γενναιότητάς τους.
Καί γάρ τοι θάπτονται δημοσίᾳ,	Καὶ γι' αυτό βέβαια θάβονται με δημόσια φροντίδα
καί ἀγῶνες τίθενται ἐπ' αὐτοῖς ῥώμης καί σοφίας καί πλούτου,	καὶ καθιερώνονται αγώνες δύναμης καὶ σοφίας καὶ πλούτου προς τιμή τους,
ώς ἀξίους ὄντας τούς ἐν τῷ πολέμῳ τετελευτηκότας	με την ιδέα ότι (επειδή) είναι άξιοι αυτοί που έχουν σκοτωθεί στον πόλεμο
ταῖς αύταις τιμαῖς καί τούς ἀθανάτους τιμᾶσθαι.	να τιμούνται με τις ίδιες τιμές με τους αθάνατους.
'Εγώ μέν οὖν αὐτούς καί μακαρίζω τοῦ θανάτου καί ζηλῶ,	Ἐγώ λοιπόν καὶ τους καλοτυχίζω καὶ τους ζηλεύω για τον θάνατό τους
καί μόνοις τούτοις ἀνθρώπων οἴμαι κρεῖττον εἶναι γενέσθαι,	καὶ νομίζω ότι μόνο αυτοί από τους ανθρώπους ἀξιζαν να ζήσουν,
οἵτινες, ἐπειδή θνητῶν σωμάτων ἔτυχον,	οι οποίοι, αφού έλαβαν θνητά σώματα,
ἀθάνατον μνήμην διά τήν ἀρετήν αὐτῶν κατέλιπον.	κληροδότησαν αθάνατη μνήμη λόγω της ανδρείας τους.

Λυσίας, Ἐπιτάφιος τοῖς Κορινθίων βοηθοῖς 79-81

Παράλληλα κείμενα

Στο παρακάτω απόσπασμα από τον Ἐπιτάφιο του Δημοσθένη εξαίρονται οι πεσόντες στη μάχη της Χαιρώνειας (338 π.Χ.), οι οποίοι πολέμησαν κατά του Φιλίππου Β' της Μακεδονίας και με την ανδρεία τους κέρδισαν αγέραστη δόξα.

Κείμενο	Μεταφράσεις
<p>Πρῶτον μὲν ἀντὶ μικροῦ χρόνου πολὺν καὶ τὸν ἄπαντ’ εὔκλειαν ἄγήρω καταλείπουσιν, ἐν ᾧ καὶ παῖδες οἱ τούτων ὀνομαστοὶ τραφήσονται καὶ γονεῖς [οἱ τούτων] περιβλεπτοὶ γηροτροφήσονται, παραψυχὴν τῷ πένθει τὴν τούτων εὔκλειαν ἔχοντες. ”Ἐπειτα νόσων ἀπαθεῖς τὰ σώματα καὶ λυπῶν ἄπειροι τὰς ψυχάς, ἃς ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσιν οἱ ζῶντες ἔχουσιν, ἐν μεγάλῃ τιμῇ καὶ πολλῷ ζῆλῳ τῶν νομιζομένων τυγχάνουσιν. Οὓς γὰρ ἄπασα μὲν ἡ πατρὶς θάπτει δημοσίᾳ, κοινῶν δ’ ἐπαίνων μόνοι τυγχάνουσιν, πιθοῦσι δ’ οὐ μόνοι συγγενεῖς καὶ πολῖται, ἀλλὰ πᾶσαν ὅσην Ἑλλάδα χρὴ προσειπεῖν, συμπεπένθηκεν δὲ καὶ τῆς οἰκουμένης τὸ πλεῖστον μέρος, πῶς οὐ χρὴ τούτους εύδαιμονας νομίζεσθαι;</p> <p style="text-align: center;">Δημοσθένης, Ἐπιτάφιος 32-34</p>	<p>Κατά πρώτον, αντί να ζήσουν λίγο, ζουν πολύ και αφήνοντας κληρονομιά για πάντα αγέραστη δόξα, μέσα στην οποία θα ανατραφούν και τα παιδιά τους ώστε να γίνουν περίφημα και οι γονείς τους θα γηροκομηθούν απολαμβάνοντας την προσοχή, καθώς θα έχουν ανακούφιση στο πένθος τους τη δόξα των νεκρών. Κατά δεύτερον, χωρίς να παθαίνουν αρρώστιες στο σώμα και χωρίς να νιώθουν στεναχώρια στην ψυχή, τα οποία έχουν οι ζωντανοί λόγων αυτών που τους συμβαίνουν, αποκτούν τα καθιερωμένα εμπνέοντας μεγάλη τιμή και προκαλώντας πολλή άμιλλα. Αφού η πατρίδα τους προσφέρει δημόσια ταφή, και μόνο αυτοί επαινούνται από όλους, και τους λαχταρούν όχι μόνο οι συγγενείς και οι συμπολίτες τους, αλλά και όσοι πρέπει να ονομαστούν Έλληνες, ενώ πενθεί μαζί μας και το μεγαλύτερο τμήμα της οικουμένης, δεν πρέπει δικαιολογημένα να θεωρούνται ευτυχείς;</p>

Μετάφραση Α. Τυφλόπουλος

Πρώτον, διότι εις αντάλλαγμα της βραχείας ταύτης ζωής, αφήνουν οπίσω των δόξαν, η οποία πάντοτε νέα θα υπάρχῃ εις τους αιώνας και θα αποτελή την παρηγορίαν των δοξασμένων από αυτήν τέκνων των και ανατραφέντων υπό της πολιτείας, και των γονέων των, των οποίων το γήρας, περιβαλλόμενον από τιμάς, θα γίνη αντικείμενον περιποιήσεων υπό της πόλεως. [33] Ἐπειτα απρόσβλητοι από νόσους κατά τα σώματα και ἄπειροι λύπης κατά τας ψυχάς, πράγματα τα οποία εν τυχαίον γεγονός δύναται να προκαλέσῃ εις τους ζώντας, τυγχάνουσι πομπώδους και μεγαλοπρεπούς ταφής. Διότι εκείνους τους οποίους όλη μεν η πατρίς θάπτει δημοσίᾳ, μόνους δε τούτους κρίνουν αξίους κοινῶν επταίνων, πιθούν δε όχι μόνον οι συγγενείς και πολίται αλλά και όλη πρέπει να είπη τις η Ελλάς, πενθεί δε το πλείστον μέρος της οικουμένης, τούτους πώς δεν πρέπει να θεωρή τις ευτυχείς;

Μετάφραση Κ. Θ. Αραπόπουλος